

Linnea Holm, Stabschef
E-post: linnea.holm@swedac.se

Utbildningsdepartementet
Ert dnr: U2023/01467

Svar på inbjudan att inkomma med synpunkter på regeringens framtida forsknings- och innovationspolitik

Swedac tackar för inbjudan att inkomma med synpunkter inför kommande forsknings- och innovationspolitiska proposition.

Kvalitetsinfrastrukturen är det system som ska bidra till att säkerställa kravuppfyllnad och i övrigt bidra till kvalitet hos produkter och tjänster samt bidra till Sveriges konkurrenskraft. Swedac ansvarar för tre av kvalitetsinfrastrukturens delar: reglerad mätteknik, ackreditering och anmälande myndighet. För att skapa de bästa förutsättningarna för svensk handel behöver Sverige delta i utvecklingen internationellt. Swedac ser att forskningen kan bidra inom detta område men har idag inte förutsättningarna, rent ekonomiskt, att fokusera på denna utveckling vilket försvagar Sverige internationellt. Inom forsknings- och innovationspolitiken har Swedac identifierat tre samhällsutmaningar där det finns behov av forskning för att säkerställa Sveriges konkurrenskraft:

- Modern, digital och relevant kvalitetsinfrastruktur
- Digitalisering och statlig tillsyn
- Digital säkerhet

Modern digital och relevant kvalitetsinfrastruktur

Kvalitetsinfrastrukturen syftar till att stötta och bygga ett starkt, tryggt och säkert samhälle för medborgare avseende produkter och tjänster. En stark kvalitetsinfrastruktur är också viktigt för Sveriges konkurrenskraft såväl på den inre marknaden som internationellt. Som för alla andra samhällssektorer har även här digitaliseringen en stor inverkan. AI, digitala tvillingar och självdiagnostiserande instrument. Utvecklingen på dessa områden kommer innebära stora förändringar för kvalitetsinfrastrukturen. Vi ser hur andra länder, i Europa men även Asien och Amerika, satsar resurser på kvalitetsinfrastrukturen för att vara med och påverka i den riktning som gynnar dem bäst. Här behöver Sverige vara med och påverka. För att Sverige ska kunna vara en stark aktör behöver vi ökad kunskap om hur kvalitetsinfrastrukturen borde moderniseras och digitaliseras för att vara relevant.

Swedac ser också ett behov av att öka kunskapen om kvalitetsinfrastrukturen inom utbildningsväsendet. Kunskap om kvalitetsinfrastrukturen bidrar till att utveckla systemet och därigenom stärka Sveriges konkurrenskraft.

Digitalisering och statlig tillsyn

Digitaliseringen innebär en ny utmaning för den statliga tillsynen. Digitala tvillingar, AI, big data m.m. förändrar produkter och tjänster. En produkt kan ändra karaktär under sin livstid i större utsträckning än tidigare. Samtidigt blir regelverken allt mer komplexa, och kraven, på den kompetens en myndighet behöver ha, förändras. Förståelsen för tekniken kommer spela en större roll för att kunna genomföra en ändamålsenlig, rättssäker och effektiv tillsyn.

Myndigheterna behöver dessutom utveckla sin tillsyn och nyttja digitaliseringens möjligheter och samtidigt säkerställa en rättssäker handläggning. Utvecklingen på marknaden innebär att myndigheter behöver reagera snabbare och hantera mycket mer underlag än idag. Komplexiteten i den statliga tillsynen kopplat till digitaliseringen behöver belysas mer och här behöver forskningen bidra med ökad kunskap.

Digital säkerhet

Digitaliseringen innebär inte bara möjligheter utan hoten mot en organisation blir mer komplexa och sårbarheterna blir fler. Detta ställer helt andra krav på säkerhet. Hur säkerställer vi samhällsfunktionerna vid bortfall? Hur kan vi skapa en säker redundans i systemen? Samtidigt som vi behöver en stark säkerhet får det inte vara ett hinder för utvecklingen. Säkerhetsutmaningarna är oftast gemensamma för flera delar av samhället. Det är därför viktigt med en gemensam ansats för att skapa förståelse och stöd för säkerhetsarbetet där inte säkerheten hindrar utvecklingen utan kompletterar den och säkerställer Sveriges innovationskraft på ett säkert sätt.